

Σχολείο. Μετάβαση από το νηπιαγωγείο στο δημοτικό και μετά στο γυμνάσιο

Μετάβαση είναι το «πέρασμα» από μια γνωστή κατάσταση σε μια άλλη, άγνωστη σε μας, και μπορεί να αφορά οποιαδήποτε πτυχή της ζωής μας, όπως π.χ. είναι η μετάβαση από το **νηπιαγωγείο** στο δημοτικό, από το **δημοτικό** στο γυμνάσιο, η μετάβαση από την παιδική στην **εφηβική ηλικία**, η μετάβαση από το **σχολείο** στην αγορά εργασίας ακόμα και η μετακόμιση σε άλλη πόλη ή χώρα κτλ.

Φανταστείτε ένα παιδί που μαθαίνει να κολυμπάει. Αρχικά, απολαμβάνει το **παιχνίδι** στο **νερό** μέσα στη μικρή παιδική **πiscίνα**. Φορά μπρατσάκια ή σωσίβιο, έχει τουλάχιστον ένα από τους **γονείς** του κοντά του και κρατά κάποια από τα **παιχνίδια** του. Νιώθει **ασφάλεια**. Λίγο καιρό μετά του λένε πως μεγάλωσε και πρέπει τώρα να

μάθει να κολυμπάει στη μεγάλη πισίνα. Τα μπρατσάκια είναι για τα μικρά παιδιά του τα παίρνουν κι αυτά. Χωρίς να το πολυσκεφτεί, βρίσκεται μέσα σε μια πολύ μεγαλύτερη πισίνα, πολύ πιο βαθιά, χωρίς τα μπρατσάκια, που του παρείχαν ασφάλεια, και χωρίς τα πολλά παιχνίδια. Οι γονείς του, αρχικά, το κρατούν λίγο, αλλά σιγά-σιγά το αφήνουν, ενθαρρύνοντάς το να κλωτσήσει τα πόδια και να κουνά τα χέρια, για να μάθει να κολυμπάει από μόνο του. Εδώ, χάνεται η ασφάλεια που ένιωθε και αρχίζει μια εσωτερική αναζήτηση των δυνάμεών του.

Το αν θα καταφέρει, εύκολα ή δύσκολα, αυτό το παιδί να κολυμπήσει, εξαρτάται από μια σειρά από παράγοντες. Είναι η σωστή χρονική περίοδος για να δοκιμάσει το παιδί αυτή τη μετάβαση; Ήταν προετοιμασμένο για αυτήν; Έχει αποκτήσει όλες εκείνες τις δεξιότητες που θα του χρειαστούν για να πετύχει; Πόσο στηρικτικό ή όχι ήταν το περιβάλλον γύρω του;

Ένα παιδί το οποίο έμαθε να κλωτσάει τα πόδια του στο νερό, να ξαπλώνει ανάσκελα πάνω στην επιφάνεια και να κρατά την αναπνοή του κάτω από το νερό, ίσως τολμήσει πιο εύκολα να κολυμπήσει στα βαθιά και ίσως, μάλιστα, να το απολαύσει! Αντίθετα, το παιδί που δε λέει να φύγει από την **αγκαλιά** της μαμάς του και παθαίνει υστερία αν βραχεί το προσωπάκι του ή αρνείται να πατήσει μέσα στο νερό χωρίς τα μπρατσάκια του, δύσκολα θα αντιδράσει σωστά μέσα στη μεγάλη πισίνα.

Ποιο είναι το συμπέρασμα από αυτό τον παραλληλισμό; Για να είναι επιτυχημένη η κάθε μετάβαση θα πρέπει να μας βρει προετοιμασμένους!

Προετοιμάζοντας το παιδί για τη μετάβαση από το νηπιαγωγείο στο δημοτικό σχολείο

Είναι το παιδί μου έτοιμο για το δημοτικό σχολείο; Πώς μπορώ να το βοηθήσω; Ποιες είναι οι απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες που θα πρέπει να έχει για να πετύχει σε αυτή τη δύσκολη και σημαντική μετάβαση από το νηπιαγωγείο στο δημοτικό σχολείο;

Τι αναμένει η δασκάλα της Α' τάξης από τα «πρωτάκια» της:

- Να πειθαρχούν σε βασικούς κανόνες **συμπεριφοράς** μέσα και έξω από την τάξη.
- Να κοινωνικοποιούνται χωρίς δυσκολίες με τα άλλα παιδιά της ηλικίας τους.
- Να ακολουθούν προφορικές οδηγίες ενός ή δύο σκελών.
- Να εκφράζονται χρησιμοποιώντας ολοκληρωμένες προτάσεις.
- Να μπορούν να αιτιολογήσουν την άποψή τους
- Να μπορούν να αναλύουν φωνολογικά μια λέξη (π.χ. από ποια φωνή ξεκινά, με ποια φωνή τελειώνει, αν μέσα της έχει μια συγκεκριμένη φωνή, κλπ)
- Να αναγνωρίζουν το όνομά τους γραμμένο κάπου.
- Να μετρούν μέχρι το δέκα.
- Να σειροθετούν και να συγκρίνουν τους αριθμούς 0-10.
- Να αναγνωρίζουν και να ονομάζουν τα βασικά σχήματα (κύκλος, τετράγωνο, ορθογώνιο, τρίγωνο).
- Να κατανοούν και να χρησιμοποιούν σε περιγραφές και συγκρίσεις αντικειμένων τις προμαθηματικές έννοιες (πλατύ-στενό, μακρύ-κοντό, ψηλό-χαμηλό, κλπ).
- Να αναγνωρίζουν και να ονομάζουν τα χρώματα.
- Να κρατούν με λειτουργική λαβή το μολύβι.
- Να χρωματίζουν, χωρίς να βγαίνουν έξω από τις γραμμές του περιγράμματος.
- Να κάθονται σωστά στην καρέκλα.

Όλα τα πιο πάνω είναι οι σημαντικότεροι στόχοι της **προδημοτικής εκπαίδευσης**. Άρα, η επιλογή ενός καλού νηπιαγωγείου θα προσφέρει στο παιδί σας πολλές ευκαιρίες, μέσα από ευχάριστες **δραστηριότητες**, να καλλιεργήσει τις πιο πάνω δεξιότητες. Παράλληλα με το νηπιαγωγείο, όμως, θα πρέπει κι εσείς να αφιερώνετε χρόνο στο παιδί σας, βοηθώντας το κι εσείς να αναπτύξει τις απαραίτητες δεξιότητες.

1. Δεξιότητες επικοινωνίας και γενικές γνώσεις

Με τον όρο δεξιότητες επικοινωνίας εννοούμε την ικανότητα του παιδιού από τη μια να επικοινωνεί με σαφήνεια τις ανάγκες του και από την άλλη να κατανοεί τους άλλους (δηλαδή, **ομιλία** και ακρόαση). Γενικές γνώσεις είναι το ενδιαφέρον που επιδεικνύει το παιδί για να μαθαίνει πληροφορίες για το περιβάλλον του. Τα παιδιά που μπορούν να **επικοινωνούν** καλά, ως ομιλητές και ακροατές, και που είναι περίεργοι να μάθουν για τον κόσμο γύρω τους, είναι τα παιδιά που είναι έτοιμα να επιτύχουν στο σχολείο, αλλά και σε κάθε τομέα στη ζωή τους.

Συνήθως τα παιδιά που έχουν ανεπτυγμένες δεξιότητες επικοινωνίας και επαρκείς γενικές γνώσεις:

- μπορούν να διηγούνται ιστορίες που έχουν ακούσει
- παίζουν, μόνα ή με **φίλους**, παιχνίδια φαντασίας
- κατανοούν προφορικές οδηγίες και τις εκτελούν
- μπορούν να εκφράσουν τις ανάγκες τους σε ενήλικες ή συνομήλικούς τους, με τρόπο που να γίνονται κατανοητά

Πώς τα βοηθούμε να καλλιεργήσουν αυτές τις δεξιότητες - Συμβουλές σε γονείς

- διαβάζουμε στα παιδιά και μετά συζητούμε για αυτά που διαβάσαμε
- ζητούμε από τα παιδιά να μας διηγηθούν μια γνωστή τους ιστορία
- παίζουμε μαζί τους παιχνίδια ρόλων και φαντασίας
- κάνουμε συζητήσεις μαζί τους για διάφορα θέματα, εμπλουτίζοντας έτσι το λεξιλόγιό τους
- κάνουμε συνδέσεις μεταξύ των βιβλίων/παραμυθιών που διαβάζουμε και της καθημερινότητας, π.χ. «Αυτός ο γάτος μοιάζει πολύ με τον Ιγνάτιο από το βιβλίο που διαβάσαμε σήμερα!» ή «Αν ήταν στη θέση σου ο Άρθουρ τι νομίζεις ότι θα έκανε;»

2. Συναισθηματική ωριμότητα

Συναισθηματική ωριμότητα, είναι η ικανότητα του παιδιού να αναγνωρίζει και να εκφράζει τόσο θετικά όσο και αρνητικά συναισθήματα, με ποικίλους τρόπους, που να ταιριάζουν σε κάθε περίπτωση επικοινωνίας. Είναι, επίσης, η ικανότητα της ενσυναίσθησης (το να βάζουν τον εαυτό τους στη θέση του άλλου) και της προθυμίας να βοηθήσουν άλλους που έχουν ανάγκη.

Τα παιδιά που είναι συναισθηματικά υγιή και ώριμα, εκφράζουν αυτά που νιώθουν αλλά είναι και σε θέση να κατανοήσουν τους άλλους. Είναι τα παιδιά που κάνουν εύκολα φίλους και βιώνουν τη σχολική ζωή ως μια ευχάριστη εμπειρία. Τα παιδιά αυτά συνήθως:

- βοηθούν άλλα παιδιά που έχουν χτυπήσει ή δείχνουν στεναχωρημένα
- προθυμοποιούνται να βοηθήσουν άλλα παιδιά σε μια εργασία, όταν αντιληφθούν ότι αυτά δυσκολεύονται

- προσπαθούν να σταματήσουν ένα καβγά ή να λύσουν μια διαφωνία
- προσκαλούν άλλα παιδιά σε ένα παιχνίδι ή μια **δραστηριότητα**
- δείχνουν σημάδια ενσυναίσθησης

Πώς τα βοηθούμε να καλλιεργήσουν αυτές τις δεξιότητες - Συμβουλές σε γονείς

- τα εξασκούμε στην περι**γραφή** συναισθημάτων, π.χ. «Νομίζω πως ο φίλος σου ο Γιώργος σήμερα είναι λυπημένος. Τον βλέπεις; Δε χαμογελάει.»
- δώστε το καλό παράδειγμα, δείχνοντάς τους πως κι εσείς νοιάζεστε για τους άλλους ανθρώπους. Τα παιδιά αντιγράφουν τις δικές σας **συμπεριφορές**.
- ενθαρρύνετε τα παιδιά να συμπεριλαμβάνουν άλλα παιδιά στο παιχνίδι τους
- επιβραβεύστε τα όποτε βοηθούν άλλους, π.χ. «Μου άρεσε πολύ ο τρόπος που βοήθησες την αδερφή σου σήμερα με τα μαθήματά της!»
- μιλήστε στα παιδιά σας για οποιοσδήποτε αλλαγές στην καθημερινή τους ρουτίνα, έτσι ώστε να είναι προετοιμασμένα
- νηπιαγωγείο και δημοτικό σχολείο θα πρέπει να συνεργαστούν, έτσι ώστε οι εκπαιδευτικοί να είναι ενήμεροι για το περιβάλλον από το οποίο προέρχονται και στο οποίο θα μεταβούν τα παιδιά. Είναι καλό να κανονίζονται επισκέψεις γνωριμίας και ανταλλαγής εμπειριών και ιδεών, με ή και χωρίς τα παιδιά.

3. Κοινωνικές δεξιότητες

Με τον όρο κοινωνικές δεξιότητες εννοούμε την ικανότητα των παιδιών να συνεργάζονται, να περνούν καλά με τους άλλους και να κάνουν φίλους. Ακόμα, στον όρο αυτό συμπεριλαμβάνεται η ικανότητα ανάληψης ευθύνης, η επίδειξη σεβασμού,

η ικανότητα επίλυσης προβλημάτων και προσαρμογής σε ρουτίνες. Με βάση την εμπειρία μου έχω διαπιστώσει πως παιδιά με ανεπτυγμένες κοινωνικές δεξιότητες έχουν θετική στάση προς τη **μάθηση** και είναι πρόθυμα να εξερευνήσουν νέα πράγματα, όπως παιχνίδια, βιβλία κλπ. Τα παιδιά αυτά:

- υπακούουν σε κανονισμούς και ακολουθούν οδηγίες
- έχουν καλές σχέσεις με άλλα παιδιά και ενήλικες
- έχουν πολλούς φίλους και δεν προσκολλώνται μόνο σε μερικούς
- έχουν αυτοέλεγχο
- επιλύουν προβλήματα χωρίς τη βοήθεια ή την παρέμβαση ενηλίκων
- προσαρμόζονται σε καινούριες ρουτίνες
- είναι ανεχτικά με τα λάθη των άλλων
- προσέχουν και φροντίζουν τα προσωπικά τους αντικείμενα
- σέβονται τους άλλους, ειδικά τους μεγαλύτερους
- αρέσκονται στο να δοκιμάζουν νέες δραστηριότητες και να παίζουν καινούρια παιχνίδια

Πώς τα βοηθούμε να καλλιεργήσουν αυτές τις δεξιότητες - Συμβουλές σε γονείς

- δίνετε στα παιδιά επιλογές ώστε να εξασκηθούν στην ανάληψη αποφάσεων
- να δίνετε το καλό παράδειγμα με τις δικές σας φιλικές/κοινωνικές σχέσεις και υποχρεώσεις
- παίζετε μαζί τους παιχνίδια όπως «Ο Γιάννης λέει...», για να τα εξασκήσετε στο να ακολουθούν οδηγίες και να ακούν προσεχτικά

- να κανονίζετε συχνά συναντήσεις με άλλα παιδιά για να έχουν την ευκαιρία να παίξουν, να μοιραστούν και να περιμένουν τη σειρά τους
- προετοιμάστε τα παιδιά για κάθε αλλαγή ενασχόλησης/δραστηριότητας, π.χ. «Σε 5 λεπτά θα πας για **ύπνο**».

4. Γλωσσική και γνωστική ανάπτυξη

Με τον όρο γλωσσική και γνωστική ανάπτυξη εννοούμε την ικανότητα αναγνώρισης λέξεων και αριθμών, την αρίθμηση και την επάρκεια μνήμης, καθώς επίσης και τις πιο προηγμένες μορφές γραφής και ανάγνωσης. Παιδιά των οποίων η γλωσσική και γνωστική δεξιότητα είναι κατάλληλη για τον ομαλή μετάβαση στο δημοτικό σχολείο:

- αναγνωρίζουν το όνομά τους γραμμένο κάπου
- αναγνωρίζουν κάποιες ταμπέλες σε οικείο τους περιβάλλον (κοντά στο σπίτι ή στο σχολείο τους)
- παίζουν με μολύβια και χρώματα
- αναγνωρίζουν τα χρώματα και τα βασικά σχήματα
- αναγνωρίζουν κάποια από τα γράμματα του αλφαβήτου
- δείχνουν ενδιαφέρον στα βιβλία και απολαμβάνουν να τα μετροφυλλούν
- είναι ικανά να **θυμούνται** γεγονότα, ιστορίες, οδηγίες κλπ

Πώς τα βοηθούμε να καλλιεργήσουν αυτές τις δεξιότητες - Συμβουλές σε γονείς

- παίξτε μαζί τους παιχνίδια που περιέχουν γράμματα
- ακούστε ή και τραγουδήστε γνωστά ή αγαπημένα τους τραγούδια

- διαβάστε και διηγηθείτε **παραμύθια** και ενθαρρύνετε τα παιδιά να σας διηγηθούν κι αυτά ιστορίες που τους άρεσαν
- μετρήστε μαζί τους αβγά, σκαλοπάτια, **παπούτσια**, δέντρα, αυτοκίνητα, κλπ
- παίξτε παιχνίδια ομαδοποίησης, ταξινόμησης, σειροθέτησης (με πιρούνια και κουτάλια, όσπρια, ρούχα, κουμπιά, κλπ)
- μιλήστε για τα γράμματα που είναι μέσα στο όνομά τους και στο δικό σας (βρείτε λέξεις που αρχίζουν/τελειώνουν με αυτά, λέξεις που είναι φαγητά ή **ζώα**, άλλα ονόματα που αρχίζουν με τα γράμματα αυτά, κλπ)
- εξηγήστε τους τα σήματα οδικής κυκλοφορίας και τα χρώματα των φαναριών της τροχαίας
- παίξτε παιχνίδια μνήμης και αριθμητικά παιχνίδια
- μπορείτε να επινοήσετε μαζί με τα παιδιά δικά σας παιχνίδια και να τα παίξετε μαζί ή ακόμα να τα μάθετε και στους φίλους σας
- μιλήστε για τα σχήματα αντικειμένων γύρω σας, στο περιβάλλον του σπιτιού, στην αυλή, στο δρόμο

Σε περίπτωση που παρατηρείται μεγάλη δυσκολία στους πιο πάνω τομείς, τότε το παιδί θα πρέπει να παραπεμφθεί για αξιολόγηση και πιθανή παρέμβαση σε Λογοθεραπευτή/Λογοπαθολόγο.

5. Σωματική υγεία και ευεξία

Σωματική υγεία και ευεξία είναι η φυσική ετοιμότητα για το σχολείο, η σωματική **ανεξαρτησία**, καθώς επίσης και οι ανεπτυγμένες κινητικές δεξιότητες. Τα παιδιά με σωματική υγεία και ευεξία έχουν μεγαλύτερη **συγκέντρωση**, καλή μνήμη, αυξημένη δημιουργικότητα και δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων. Αποτέλεσμα όλων αυτών

είναι να έχουν τα παιδιά αυξημένη αυτοεκτίμηση και μειωμένο **άγχος**. Συνήθως αυτά τα παιδιά:

- καταναλώνουν θρεπτικά γεύματα και δεν πηγαίνουν στο σχολείο πεινασμένα
- κοιμούνται αρκετά, ώστε να έχουν αρκετή ενέργεια
- μπορούν να πάνε στο αποχωρητήριο από μόνα τους
- είναι ντυμένα ανάλογα με τις καιρικές συνθήκες
- έχουν ανεπτυγμένες τις κινητικές δεξιότητες
- χειρίζονται μικρά και λεπτά αντικείμενα

Πώς τα βοηθούμε να καλλιεργήσουν αυτές τις δεξιότητες - Συμβουλές σε γονείς

- παίξτε μαζί τους παιχνίδια που απαιτούν κίνηση
- αφήστε τα να εξασκηθούν στο σκαρφάλωμα
- σιγουρευτείτε ότι κοιμούνται αρκετά (10-12 ώρες ημερησίως)
- δώστε τους ψαλίδι, πινέλα, δαχτυλομπογιές, πλαστελίνη, πηλό, κλπ
- συνηθίστε τα σε σνακ φρούτων, δημητριακών και λαχανικών
- διορθώστε τα όταν δεν κρατούν το μολύβι σωστά

Πώς κρατούμε το μολύβι σωστά:

Ο τρόπος με τον οποίο κρατά το παιδί το μολύβι είναι πολύ σημαντικός, γιατί καθορίζει την κίνηση κατά τη γραφή. Τα δάκτυλα θα πρέπει να ακουμπούν το μολύβι 1-3 εκ. από τη μύτη του μολυβιού και θα πρέπει να είναι σε θέση να κινούνται ανεξάρτητα το ένα από το άλλο. Τα παιδιά που γράφουν με το αριστερό τους χέρι θα

πρέπει να κρατούν το μολύβι λίγο ψηλότερα (3 εκ.), έτσι ώστε να μπορούν να βλέπουν αυτό που γράφουν. Ο αντίχειρας, ο δείκτης και το μεσαίο δάχτυλο πρέπει να μοιράζονται εξίσου το κράτημα του μολυβιού.

Προβλήματα που παρατηρούνται συχνά:

- το μεσαίο δάχτυλο να είναι στο πάνω μέρος τους μολυβιού
- ο αντίχειρας να είναι πάνω από το δείκτη
- ο αντίχειρας να είναι τεντωμένος
- ο αντίχειρας και ο δείκτης να είναι παράλληλα

Θα πρέπει να τονιστεί ότι, παιδιά τα οποία δεν κρατούν με τον ενδεδειγμένο τρόπο το μολύβι, αλλά αυτό δεν τους εμποδίζει κατά τη γραφή τους, δεν θα πρέπει να προβληματίζουν τους γονείς. Παιδί, το οποίο η λαβή του μολυβιού του αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα κατά τη γραφή, θα πρέπει να προβεί σε αξιολόγηση από Εργοθεραπεύτρια, για πιο εξειδικευμένη παρέμβαση.

Η μετάβαση από το δημοτικό σχολείο στο γυμνάσιο

Η μετάβαση από το δημοτικό στο γυμνάσιο είναι μια, επίσης, σημαντική αλλαγή στη ζωή των παιδιών, που, ως γονείς ή εκπαιδευτικοί, δε θα πρέπει να παραβλέψουμε. Παρόλο, που τα παιδιά αυτής της ηλικίας έχουν βιώσει παρόμοιες μεταβάσεις και στο παρελθόν, η αλλαγή αυτή είναι κάτι παραπάνω από αλλαγή τάξης. Είναι μια μετάβαση από την παιδική ηλικία στην εφηβική, από την εξάρτηση στην ανεξαρτησία, από την υπακοή στην αναζήτηση, από τις **φιλίες** στις σχέσεις.

Πέραν όμως από τις αναπτυξιακές, συναισθηματικές και κοινωνικές αλλαγές, που τα παιδιά θα κληθούν να αντιμετωπίσουν στο γυμνάσιο, υπάρχουν και οι αντικειμενικές διαφορές δημοτικού - γυμνασίου. Διότι, στην ουσία, και εδώ αλλάζουν όλα: περισσότεροι καθηγητές, περισσότερα μαθήματα, **δουλειά** στο σπίτι, εξετάσεις, εργασίες, περισσότερες δραστηριότητες και συνεπώς ευθύνες. Οι απαιτήσεις του Γυμνασίου σήμερα είναι πολύ πιο μεγάλες από άλλοτε.

Τι αναμένουν οι καθηγητές από τα παιδιά που πηγαίνουν στο γυμνάσιο:

- Να ακολουθούν τον κώδικα συμπεριφοράς μέσα στην τάξη και στην αυλή.
- Να ακολουθούν τους βασικούς κανόνες υγιεινής και καθαριότητας.
- Να είναι συνεπείς με τις εργασίες και τις υποχρεώσεις τους.
- Να παρουσιάζουν συγυρισμένες και καλοδουλεμένες εργασίες.
- Να μπορούν να εκφραστούν γραπτώς με αποτελεσματικό τρόπο.
- Να μπορούν να διαβάσουν ένα κείμενο και να είναι σε θέση να κατανοήσουν τις πληροφορίες που αναφέρονται μέσα σε αυτό.
- Να συμμετέχουν κατά την παράδοση του μαθήματος.
- Να μπορούν να κάνουν μια εργασία τύπου project, ατομικά ή σε συνεργασία με άλλους.
- Να έχουν καλά ανεπτυγμένες δεξιότητες **μελέτης**.
- Να οργανώνουν το διάβασμά τους, έτσι ώστε να έχουν καλά αποτελέσματα στα διαγωνίσματα και στις τελικές εξετάσεις.

Σπουδαίο ρόλο για την προετοιμασία των μαθητών για όλα τα πιο πάνω φέρουν οι εκπαιδευτικοί. Οι δάσκαλοι της έκτης τάξης αισθάνονται ότι έχουν αυξημένες ευθύνες

για την ομαλή προσαρμογή των μαθητών τους στο γυμνάσιο και φροντίζουν με διάφορους τρόπους να την εξασφαλίσουν. Προετοιμάζουν τους μαθητές τους συναισθηματικά και γνωστικά, μέσα από τη διδασκαλία, οργανώνουν την αξιολόγηση των μαθητών με μεθόδους που επικρατούν στο γυμνάσιο, γίνονται αυστηρότεροι κατά την αντιμετώπιση θεμάτων **πειθαρχίας** και συνέπειας των μαθητών τους.

Τα τελευταία χρόνια τα **σχολεία** οργανώνουν προγράμματα μετάβασης με τη συμμετοχή δασκάλων και καθηγητών, με δική τους πρωτοβουλία ή σε συνεργασία με τους σχολικούς συμβούλους και τους υπεύθυνους των καινοτόμων προγραμμάτων.

Τα προγράμματα περιλαμβάνουν μια σειρά από δράσεις που εντάσσονται στη φάση της προετοιμασίας: επισκέψεις των παιδιών του δημοτικού στο γυμνάσιο, ξενάγηση στους χώρους, ενημέρωση από υπεύθυνο καθηγητή ή τον γυμνασιάρχη για τα μαθήματα του γυμνασίου, τις απουσίες, τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των παιδιών. Σε άλλη περίπτωση μπορεί να παρακολουθήσουν και ένα μάθημα διδασκαλίας. Επιπλέον, οι δάσκαλοι της έκτης τάξης μαζί με έναν ή περισσότερους καθηγητές οργανώνουν μια συνάντηση των γονέων, για να λύσουν απορίες, απαντώντας σε ερωτήσεις που αφορούν στη φοίτηση των παιδιών στο γυμνάσιο και την προετοιμασία που χρειάζεται γι' αυτό το σκοπό. Μερικές φορές το πρόγραμμα επεκτείνεται στο επόμενο σχολικό έτος, όταν τα παιδιά είναι πλέον στο γυμνάσιο κατά την πρώτη ή και τη δεύτερη εβδομάδα του σχολικού έτους. Μπορεί να περιλαμβάνει: υποδοχή μαθητών και γονέων από το γυμνασιάρχη και καθηγητές, ανάπτυξη της φιλοσοφίας και των αρχών του σχολείου, οδηγίες και απαντήσεις στις ερωτήσεις μαθητών και γονέων, ξεναγήσεις και ενημέρωση για τη λειτουργία της βιβλιοθήκης, των εργαστηρίων, της καντίνας, για τις εκπαιδευτικές επισκέψεις, τις εκδρομές, κλπ.

Πώς μπορούμε να βοηθήσουμε – Συμβουλές σε γονείς

Και οι γονείς βέβαια έχουν να διαδραματίσουν το δικό τους ρόλο, έτσι ώστε να βοηθήσουν το παιδί τους να είναι έτοιμο για το γυμνάσιο. Από το δημοτικό χρειάζεται να παρακολουθούν το παιδί τους, αλλά και να του αφήνουν χώρο να αναπτύσσεται αυτόνομα.

- Φροντίστε ώστε το παιδί σας να καθιερώσει από νωρίς ένα πρόγραμμα μελέτης το οποίο θα ακολουθεί καθημερινά. Σιγά-σιγά θα πρέπει να ασκηθεί στο να βάζει τους δικούς του στόχους για τη μάθησή του και να τους διαχειρίζεται αντιστεκόμενο στην πιθανή αρνητική πίεση ή επιρροή τρίτων.

- Εξασφαλίστε του ένα δικό του χώρο, όπου θα έχει ησυχία για να μπορεί να μελετά, μακριά από μικρότερα αδερφάκια, **τηλεόραση** ή οτιδήποτε άλλο θα μπορούσε να του αποσπά την προσοχή.

- Είναι πολύ σημαντικό να αντιληφθεί το παιδί ότι «μελετώ» δεν σημαίνει μόνο «ολοκληρώνω τις γραπτές μου εργασίες». Δείξτε ενδιαφέρον και συζητήστε μαζί του για αυτά που έμαθε στο σχολείο και βεβαιωθείτε ότι κατάφερε να εντοπίσει τα κύρια σημεία σε όσα διάβασε. Βρείτε μαζί του εκείνες τις στρατηγικές μελέτης που το βοηθούν να κατανοήσει καλύτερα και να συγκρατήσει πληροφορίες, όπως: υπογράμμιση στο βιβλίο του με χρωματιστούς μαρκαδόρους, σε bullet points τα κύρια σημεία, περίληψη, λέξεις κλειδιά, ερωτήσεις-απαντήσεις, κλπ.

- Παρακολουθείτε στενά την πρόοδο του παιδιού στα μαθήματά του και βοηθήστε το να μην αφήσει κενά στις γνώσεις του. Οι καλές επιδόσεις ενισχύουν την αυτοεικόνα

του παιδιού και μειώνουν το άγχος και την ανησυχία που πιθανόν να νιώσει το παιδί στο γυμνάσιο.

- Από τις πρώτες κιόλας τάξεις του δημοτικού να ενθαρρύνετε το παιδί σας να δίνει σημασία και στην εμφάνιση της εργασίας του.

- Μην κάνετε ποτέ εσείς αυτά που πρέπει να κάνει το παιδί. Βοηθήστε το, συζητήστε μαζί του τις ιδέες σας και ακούστε τις δικές του. Αφήστε το να ανατρέχει από μόνο του σε πηγές (βιβλία, εγκυκλοπαίδειες, **Internet**, κλπ) για την κατοίκον εργασία και να τις διαμορφώνει.

- Βοηθήστε το παιδί σας να αναπτύξει θετική στάση απέναντι στο σχολείο και τους εκπαιδευτικούς.

- Να είστε **φίλοι** με το παιδί σας. Ενθαρρύνετέ το να εκφράσει τα συναισθήματά του, να τα συζητήσει και να αποφορτιστεί. Να το ακούτε, να ζητάτε την άποψή του σε οικογενειακά θέματα και να του δείχνετε ότι το σέβεστε. Έτσι, ασκείται στο να ακούει και να κατανοεί τις απόψεις των άλλων, έστω και αν δε συμφωνεί με αυτές, και να αναπτύσσει τα επιχειρήματά του πολιτισμένα. Αναπτύσσει στρατηγικές για να επιλύει προβλήματα και ζητά τη βοήθεια και υποστήριξη των άλλων όταν τη χρειάζεται.

- Σε περίπτωση που το παιδί σας αντιμετωπίζει δυσκολίες ζητήστε την άποψη ειδικών όπως: Λογοθεραπευτές, Ειδικοί Δάσκαλοι, Εργοθεραπευτές, Ψυχολόγοι.

Συμπερασματικά

Το πέρασμα από το νηπιαγωγείο στο δημοτικό και μετά στο γυμνάσιο είναι αναπόφευκτες αλλαγές στη ζωή του παιδιού μας και τη δική μας. Όπως και με τις άλλες αλλαγές, χρειάζεται χρόνος, υπομονή και θετική στάση από όλα τα εμπλεκόμενα μέρη. Το παιδί που εισπράττει απαισιοδοξία από το περιβάλλον του αναχαιτίζεται, ενώ αυτό που απολαμβάνει την αισιοδοξία, προχωρά με σταθερό βηματισμό.

πηγή :

<https://www.paidiatros.com/paidi/mathisi-sxoleio/transition-nursery-primary-school-high>